ఈ వారం కథ

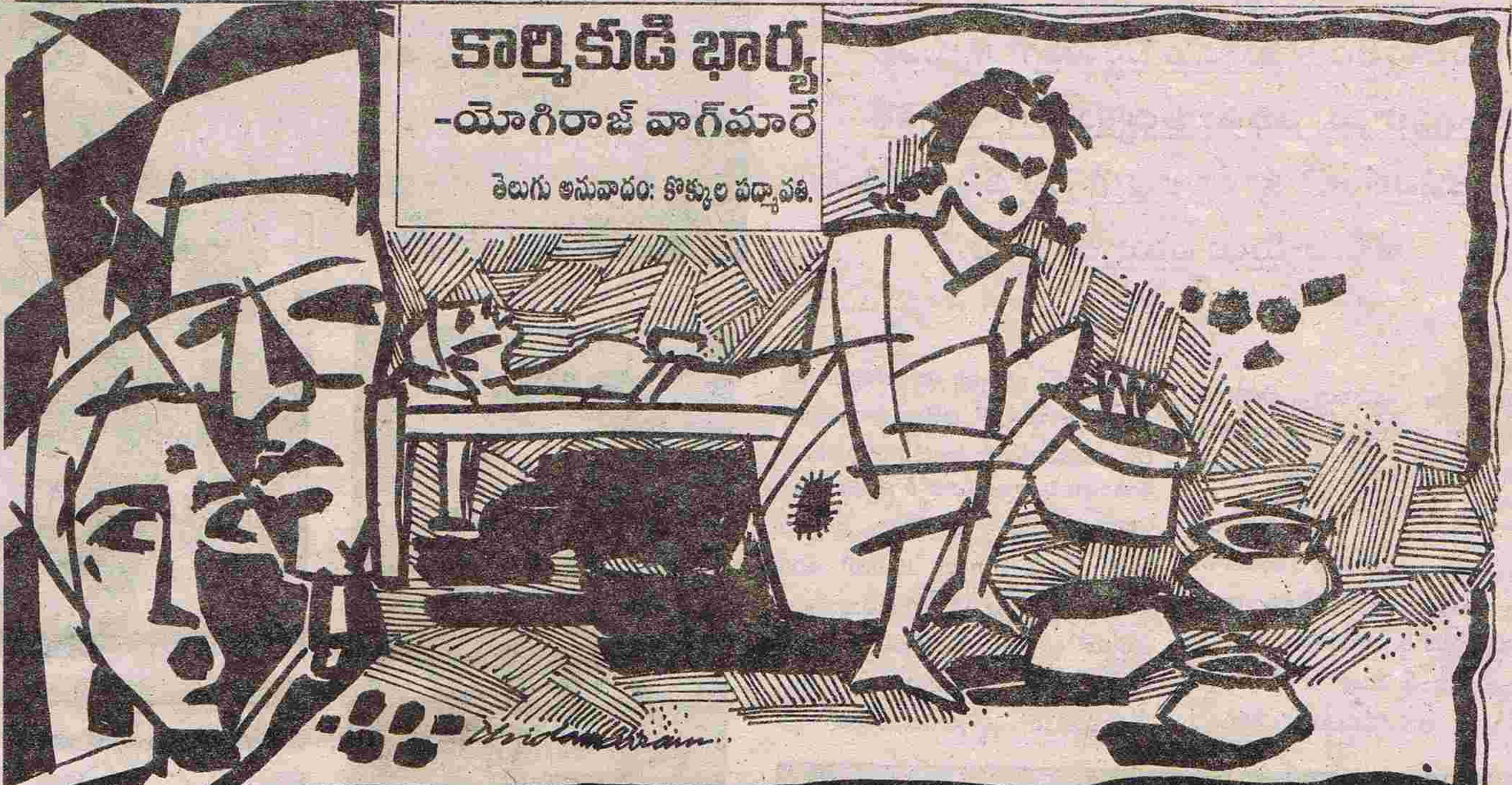

కార్మికుడి భార్య

-యోగిరాజ్ వాగ్మారే

తెలుగు అనువాదం: కొక్కుల పద్మావతి.

ఆమె మా ఇంటికి వచ్చినపుడు ఆమెకు ఆరేడు ఏళ్ళు ఉండొచ్చు. ముక్కు మొఖం బాగున్నాయి. ఎర్రని ఛాయ. కాని కాళ్ళుచేతులు సన్నగా ఉన్నాయి. ఒంటిపైన కందిపోయిన జాకెట్, గౌను, ఒకటే జత ఉండడం వల్ల అది మాసిపోయినట్లు వుంది. చింపిరి తలవెంట్రుకలలోనికి చేతులు పోనిచ్చి గోకడం ప్రారంభించింది. గోకేటప్పుడు ఆమెది ఒకటే ధ్యాస. తలలో వేళ్ళతో ఆమె అసహ్యంగా ఉంది. ఆమె ప్రవర్తన చూసి మాకు అసహ్యం వేసింది. ఎక్కడి నుంచి మా ఇంటికి వచ్చింది ఈ అమ్మాయి అని అనుకున్నాం. మనసులో ఏమనుకున్నామో జరిగింది ఏమిటి. మనస్సులోనే పాత పని మనిషిని తిట్టుకున్నాం. ఒకవేళ మమ్మల్ని బాధపెట్టడానికే ఈ అమ్మాయిని పంపించిందా ఏం అని అనుకున్నాం. మొదటి రోజే వెళ్ళగొట్టాలనిపించింది. పని మనిషి ఎందుకు? ఇంత మురికి పని మనిషితో పని చేయించుకోవడం కన్న, మనమే చేసుకుంటే ఏం పోయింది? అని మా శ్రీమతి అనుకొని వుంటుంది. అందుకని ప్రశ్నార్థకంగా నా వంక చూసింది. మేము నిశ్శబ్దంగా నిలబడి ఉండటం చూసి ఆమె చాలా దీనంగా మొఖం పెట్టి ఏడవడం ప్రారంభించింది.

'చిన్నమ్మా' అని సంబోధించి, నేను అన్ని పనులూ చేస్తాను. యమునాబాయి నాకు అన్నీ చెప్పింది. మీకు శుభ్రత ముఖ్యం అని నేను ఇలా ఉన్నానని నన్ను వెళ్ళగొట్టరు కదా! వద్దండి నన్ను వెళ్ళగొట్టకండీ" అని వెక్కివెక్కి ఏడవనారంభించింది. మాకు ఏమీ తోచడం లేదు. ఒక విధంగా ఈ పని మనుషులు అంతా ఏదో ఓ వంక చెపుతూ వుంటారు. పని తక్కువ, మాటలు ఎక్కువగా ఉంటాయి. కళ్ళలో ఎప్పుడు గంగా-యమునలు స్థిరంగా వుంటాయి. మనము ఏమీ అనకముందే అవి పారలి ప్రవహిస్తూంటాయి. మన నోరు మూతబడుతుంది. ఆమెకు సర్ది చెప్పడమే కఠినమైపోతుంది. యజమాని ఓడిపోతుంది. పని మనిషిది గెలుపవుతుంది. ఇలాంటి అనుభవం వెనకటికి ఉండటంచేత ఆమె వెక్కివెక్కి ఏడ్చినప్పుడు ఈ విధమైన బూటకపు ఏడుపుకాదు కదా అని అనుకుందామంటే ఆమె మా ఇంటికి వచ్చి ఇంకా గంట కూడా కాలేదు. ఆమె ఎవరు? ఎక్కడి నుంచి వచ్చింది? అని ఏమీ అడగనేలేదు. పని గురించి ఏమీ చెప్పనేలేదు. అప్పుడే ఆమె ఎందుకు ఏడవాలి. నాకు బాధ కలిగింది. మా శ్రీమతికి ఆశ్చర్యం వేసింది.

ఇంకా మేము ఏమీ అననేలేదు. ఆమె మాత్రం అసహనంగా కళ్ళలో ప్రాణం పెట్టుకొని మా వంక చూస్తోంది. చేతిలో పీచుఉంది. తల వెంట్రుకలు గాలికి ఎగురుతున్నాయి. కొళాయి నీళ్ళు మీద పడటం వల్ల ఆమె తడిసిపోయింది. వెక్కివెక్కి ఏడ్వడం వల్ల ముక్కుపుటాలు ఎగురుతున్నాయి. ఆమె ఇంకా ఏమీ తిననందువల్ల వేసారినట్లు ఉంది. నాకు ఆమె కళ్ళలో అన్నీ తెలిసాయి. ఆ కళ్ళూ ఆ ఏడవడమూ మోసం కాదు. వంక అసలేకాదు. ఇంత చిన్నారి జీవి ఎక్కడ మోసం చేయగలదు. మా శ్రీమతి వెంటనే చెప్పేసింది.

"కాదమ్మీ మేము నిన్ను పనిలో నుంచి తీసేయం ఎవరు చెప్పారు నీకు వెళ్ళగొడతామని?"

నేను వెంటనే ఇంట్లోకి వెళ్ళాను. కానీ ఆ పిల్ల నా మనస్సుని ఎంతో వికలం చేసింది. నేను అరుగుమీద పచార్లు కొట్టసాగాను. మా ఆవిడ కడిగిన గిన్నెలు తీసుకువచ్చి వంటింట్లో పెట్టింది. నేను ఆగలేక అప్పుడప్పుడు ఆ పిల్లని గిన్నెలు తోముతుండగా కిటికీల నుంచి చూస్తున్నాను. ఇప్పుడు ఆమె ధైర్యంగా గిన్నెలు తోముతోంది.

గిన్నెలు కడగటం అయ్యాక ఆమె వంటింటి దర్వాజలోకి వచ్చింది. తల వంచుకొని, తడిసిన గౌనుని పిండుకుంటూ 'చిన్నమ్మా' అని అన్నది.

"ఏమిటి?"

"నేను వెళ్లనా?"

"ఆగు, చాయి తాగి వెళ్లు"

"వద్దు చిన్నమ్మా!"

"మొదటిరోజునే వద్దంటున్నావా, ఆఁ

ఏమీ అనలేక కూర్చున్నది. శ్రీమతి కప్ సాసర్ పిల్లకు ఇచ్చింది.

"మీరు తీసుకోరా?" ఆమె అన్నది.

"నాది ఎప్పుడో అయిపోయింది."

"అయితే నేను ఒకర్తినే తాగను" ఆమె గారాబం.

నేను లోపలినుంచి వారి సంభాషణ వింటున్నాను. దయనీయంగా ఉన్న చిన్నారి ఇప్పుడు గారాబం చేస్తోంది. నాకు గమ్మత్తనిపించింది. నవ్వుకూడా వచ్చింది.

"మంచిది" అని శ్రీమతి కూడా గిన్నెలో మిగిలిన చాయి కప్పులో పోసుకుంది.

చాయి తాగిన తర్వాత కప్ సాసర్, చాయి గిన్నె కడిగిన తర్వాత మళ్లీ అన్నది "చిన్నమ్మా నేను వెళ్ళనా?" అని

కొద్ది సేపట్లోనే ఎన్నోసార్లు "చిన్నమ్మా, చిన్నమ్మా" అని అనడంవల్ల శ్రీమతికి సంతోషం కలిగింది.

ఆమె నవ్వి అడిగింది: "నీ పేరేంటి?"

'గీత'

"గీత, చాలా మంచి పేరు."

"మా అమ్మకు ఇష్టమైన పేరు" అంది గీత

"అంటే నీకు అమ్మా నాన్నా ఉన్నారన్నమాట"

ఇప్పటి వరకు మనకు మనం అనుకుంటూ ఉంటాం. గిన్నెలు కడిగేవారు, పని మనుషులు, బాలకార్మికులు, హోటళ్లలోని పనిచేసేవారు, కార్ఖానాలలో పనిచేసేవారికి తల్లిదండ్రులు ఉండరని, అనాధలే ఇలాంటి పనులు చేస్తూ వుంటారనీ అనుకుంటాం. అందుకని ఎక్కువ ఏమీ అడుగకుండా ఏదో మనమే ఊహించుకొని మసులుతూ ఉంటాం. గీత విషయంలో కూడ అలాగే ఉండవచ్చని అనుకొని ఆశ్చర్యంగా అడిగింది.

మా ఆవిడ నుండి అనుకోని ప్రశ్నవిని గీత మళ్లీ చిన్న బుచ్చుకుంది.

"చిన్నమ్మా", అని ఏడుపు మొఖం పెట్టింది. ఊరికేనే అడిగి ఆమెను నొప్పిస్తున్నానా అనుకుంది.

ఆమెను ఎలా ఓదార్చాలా అని ఆలోచించే లోపే ఆమె అన్నది.

"చిన్నమ్మా నాకు అమ్మ ఉంది. నేను మూడు నాలుగేళ్ల చిన్న పిల్లగా ఉన్నప్పుడే మా నాన్న చచ్చిపోయాడు".

ఆమె కళ్లలో నీళ్లు తిరిగాయి. నేను స్తబ్దుగా అయిపోయాను. మా ఆవిడ కూడా క్షణకాలం స్తంభించింది. పిల్లని ఎలా ఓదార్చాలో తెలియకుండా ఉన్నది.

గీత తేరుకుంది. 'వస్తా చిన్నమ్మా' అని ఆమె కళ్లు తుడుచుకుని వెళ్లిపోయింది.

ఆరోజు మాకు గమ్మత్తుగా గడిచింది. అప్పుడప్పుడు గీత గురించి మాట్లాడుకునే వాళ్లం. అమ్మాయి చాలా బాగుంది!

నిజమే, గిన్నెలు ఎంత శుభ్రంగా కడిగింది. చిన్నమ్మా, చిన్నమ్మా అని ఎన్నిసార్లు పిలిచింది. లేకపోతేనా, వేరే పని మనుష్యులా------

ఇక నన్ను ఆమె బాబాయి అని పిలువచ్చు, కానీ వాళ్ల నాన్న ఎలా చనిపోయారు? వాళ్ల అమ్మ ఎలా బీమారి (రోగిష్ఠి) అయ్యింది.

ఈ ప్రశ్నలకు, సమాధానాలు తెలుసుకొమ్మని నేను మా అవిడను పురమాయించాను. కానీ గీత మనస్సుకి ఎలాంటి బాధా కలుగకూడదు అని చెప్పాను.

మా శ్రీమతి ఒప్పుకుంది.

మరునాడు నేను క్యాంపుకు వెళ్లవలసి ఉంది. మూడు నాలుగు రోజులు రావడం కుదరదు.

క్యాంపు ఎలా ముగిసిందో నాకే అర్థం కావడం లేదు. ఇంటికి వచ్చేటప్పుడు ఎక్కడలేని ఉత్సాహం వచ్చింది. శ్రీమతి గీత గురించి అన్నీ తెలుసుకొని ఉండొచ్చు.

నిజంగానే ఆమె అన్ని విషయాలు తెలుసుకుంది. ఆమె చెపుతున్నది నేను వింటున్నాను. ఆమె మొత్తం జీవిత గాధనే నా కళ్లముందు ఉంచింది. "మీరు క్యాంపుకు వెళ్లినాక గీత నన్ను వాళ్ల ఇంటికి తీసుకువెళ్లింది."

"అంటే?"

"వాళ్ల అమ్మని కలవడానికి నేను వెళ్లాను"

"అంటే వాళ్ల అమ్మ మన ఇంటికి రాకుండా నువ్వు వెళ్లావా"

"జౌను"

"వాళ్ల అమ్మ మంచానికి అతుక్కుని పడి ఉంది. రెండు సంవత్సరాలయింది బీమారయి. కాన్సర్. బతుకుతుందని ఇక నమ్మకం లేదు. రోజులు లెక్క పెడుతూంది".

నాకు ఎలాగో అనిపించింది. ఏ ఆశతో నేను అడిగాను, నేను వింటున్నది ఏమిటి? ఒకటే గది. మంచంలో ఆమె పడివుంది. గీతా ఆమె చిన్న తమ్ముడూ ఇంతే ఇంట్లో ఉంటారు. మామయ్య ఇల్లు దగ్గరే కానీ వాళ్లవల్ల ఏమీ ప్రయోజనం లేదు.

"అయ్యో"

శ్రీమతి చెప్పడం ప్రారంభించింది. గీత వాళ్ల నాన్న శ్యాంరావు ఒక పాత బట్టలమిల్లులో పని చేస్తుండేవారు. వాళ్ల ఊరు వదిలి షోలాపూర్ వచ్చారు. కలసిమెలసి మెలిగే స్వభావం. పెళ్ళిళ్ళలో కార్యాల్లో అందరికన్నా ముందుండేవాడు. తీరైన కళ్లూ, ముక్కూ, ఎర్రగా ఉండేవాడు. గీతా వాళ్ల అమ్మ అప్పుడు కార్మికులు 'చాల్'(వాడ)లో ఉంటుండేది. కార్మికులు నిశ్చయించారు ఇలాంటి అమ్మాయి శ్యాంరావుకి బాగా కుదురుతుంది అని. ఇంకేముంది అందరూ వాళ్ల నాన్నని అడిగారు. ఆ వాడలోని కార్మికుల ఆలోచన ఒకేవిధంగా ఉంటే వాళ్ల నాన్న మాత్రం ఏం చేయగలడు. చాలా అట్టహాసంగా పెళ్లి అయింది. రెండు మూడు సంవత్సరాలు చాలా ఆనందంగా గడిచాయి. గీత పుట్టింది. ఒక రోజు మిల్లు మూత పడుతుంది అని పుకారు బయలుదేరింది. మిల్లులో, వాడలో అసంతృప్తి తాలూకు నల్లమేఘాలు అలుముకున్నాయి. కార్మికుల మధ్య గుసగుసలు మొదలయ్యాయి. అందరూ ఒకేచోట కలిసారు. సమ్మెలు సభలు మొదలయ్యాయి. కార్మికులు మండిపడ్డారు. అందులో గీత వాళ్ల నాన్న కార్యకర్తగా ముందుకు వచ్చాడు. జనం అతనిని 'కామ్రేడ్' అని సంబోధించసాగారు. అతను కోపంగా, స్వేచ్ఛగా మాట్లాడసాగారు. సభలలో ప్రసంగించాడు. కార్మికులకు తలలో నాలుక అయ్యాడు.

అయినా ఏది జరగాలో అది జరిగిపోయింది. బట్టలమిల్లు శాశ్వతంగా మూతపడింది. మిల్లుకు తాళం పడింది. ఇళ్లలో పొయ్యిలు వెలగడం బంద్ అయింది. ఇంటింటికీ ఉపవాసాలు ఉంటున్నారు. ఉద్యమాలపైన ఉద్యమాలు నిర్వహించసాగారు. కాని ఏమీ ప్రయోజనంలేదు. శ్యాంరావు ఇంట్లో, జీవితంలో చీకటి పడింది. ఇంటికిరాగానే భార్యా పిల్లలను చూడగానే అతని మనస్సు విలవిలలాడేది. సమ్మెలూ సభలు నిర్వహించి, మొత్తం శక్తి అయిపోయింది. ఒకసారి ఒక సభలో మాట్లాడుతుండగా శ్యాంరావు కళ్లు తిరిగి పడిపోయాడు. మొత్తం ఆట కట్టయింది. గీత వాళ్ల అమ్మకు వైధవ్యం ప్రాప్తించింది. రెండు ప్రాణులను చేత పట్టుకుని ఆ ఊళ్లో ఆమె బాగా తిరిగింది. ఆమె మొగుడు ఎప్పుడూ అంటుండేవాడు. గీతకు బాగా చదువు చెప్పిద్దాం. మిల్లు తెరవనీ, మనమూ ఒక ఇల్లు కట్టుకుందాం. పిల్లలని మంచి బళ్లో వేద్దాం అని.

కానీ అనుకొన్నది ఒకటి, జరిగింది మరొకటి. ఆ విప్లవ కార్మికుని కలలు కలలుగానే మిగిలిపోయాయి. గీతనూ, వాళ్ల తమ్ముడినీ తీసుకుని వాళ్ల అమ్మ ఇంటింటికీ తిరిగింది. పని మనిషిగా చేరింది. గవర్నమెంటు శాఖలోనో, ప్రైవేటు బడిలోనో అటెండరుగా పని ఇప్పించండని ప్రాధేయపడింది. కానీ ప్రతి ఒక్కరు కామ్రేడ్ భార్య అని ఆమెను తిరస్కరించారు.

నాకు చాలా బాధ కలిగింది. ఒక చిన్నారి పిల్లకు ఈ ప్రపంచంలో ఎన్ని కష్టాలో తెలుసుకోవడం కష్టమే. మా శ్రీమతి చెప్పడం ఆపేసింది. క్షణకాలంలో దృఢ నిశ్చయానికి వచ్చాను. నా కళ్లముందు జ్వరంతో కొట్టుకుంటున్న నేను చూడని వాళ్ల అమ్మ మెదిలింది. నేనుకూడా వాళ్ళ ఇంటికి వెళ్లి వాళ్ల అమ్మని చూడాలి అనుకున్నాను. గీత ఎప్పుడు వస్తుంది అని అడిగాను.

అయ్యో ఎక్కడ, ఆమె నిన్నటి నుంచి రావడం లేదు. అమ్మకు గంజి ఇష్టం అని కొన్ని బియ్యం తీసుకువెళ్లింది. తమ్మునికి పాత బట్టలు తీసుకుపోయింది. నేనే అన్నాను శీకాయితో తల రుద్దుకో, రిన్ సబ్బుతో బట్టలు ఉతుక్కో, మంచిగా తలకు నూనె పెట్టుకోమని.

"మంచి పనిచేసావు". వద్దు అంటుంది. పిచ్చిపిల్ల ఆ రోజు ఎలా గడిచిందో తెలియలేదు. గీత వాళ్ల అమ్మ ఎలా ఉందో తెలుసుకోవడానికి నేను మా ఆవిడను పంపించాలని అనుకున్నాను.

రెండవ రోజు కూడా గీత రాలేదు గిన్నెలు మా ఆవిడే కడుక్కున్నది. చూస్తుండగానే నాలుగు రోజులు గడిచిపోయాయి. ఒక రోజు సాయంకాలం పూట యమునాబాయి చెప్పింది "మీకు తెలిసిందా?' ' అంటూ.

"ఏమిటి యమునాబాయి" అని శ్రీమతి భయపడుతూనే అడిగింది.

"గీత వాళ్ళ అమ్మ నిన్ననే చచ్చిపోయింది"

"అరే" శ్రీమతి తలకు చేయి ఆనించింది. నాకు నోటమాట రాలేదు. గీత ఎవరు? ఎక్కడినుంచి వచ్చింది. మాకూ, ఆమెకూ ఏమిటి సంబంధం? కానీ ఆమె కనబడుతుందా ఇప్పుడు. ఆమె ఏమయి ఉంటుంది? ఇలాంటి వెయ్యి ప్రశ్నల్తో నేను వికలం అయ్యాను. ఇప్పటికీ నాకు ఆమె గుర్తుకు వస్తేనే నేను ఆమె ఉండే చాల్‌లోకి వెళ్తాను. ఆమె ఉన్న ఇంటిముందు నిలబడతాను. గీతా వాళ్ళ తమ్ముడూ ఎవరో ఒకరు నాకు కనబడతారా అని వెతుకుతుంటాను. కానీ ఎవరూ కనబడరు. ఇప్పుడు అక్కడ మరో కుటుంబం కాపురం వుంది. నేను నిశ్చలంగా ఆ ఊళ్లో ఏ వాడలోనో జనసందోహంలో కలసిపోతాను.

వచ్చేవారం కథ

ఫేషియల్